
Строфа

Ми діти глобального потепління
ми діти шаленої акселерації
ми розбиваємо вдрузки спокій
своїми бунтарськими інтерполяціями

Ми споглядаємо сонячні трави
з вікон холодних брудних вагонів
ми розмовляємо мовою янголів
на небесах протилежних балконів

Рвійний джазовий ритм невеличкої поетичної збірки **Сашка Ушкалова “Перипатетика-блюз” (Х.: Акта, 2002. Сер. “Поетія нової хвилі”)** забирає одразу в полон. Адже найприкметніша ознака молодого поета — “його різновекторність, поєднана з непересічною стиглістю тексту” (Ростислав Мельників). Із сонмища поетів-урбаністів автор вирізняється гостротою і нещадністю зору, залюбленого у свій Харків — йому присвячено більшість поезій, та, зрештою, його своєрідна аура — в кожному рядку (“Харків forever”, “скільки разів не вертай у це місто”, “втома вповзає у місто”, “Still life”, триптих “Дах мого міста” — “машиністи метро / нудять світом / їм несила бачити одне одного / нагорі іде дощ / проростає коріння / а у ньому конають / заплутавшись / потяги”; “Перипатетика-блюз” — “я блукаю по пам’яті майданами міста / і знову не бачу неба / десь там крізь розпечені надра бетону / проростають мої дерева”; “Остання у світі...” — “місто з дівочим обличчям і бетонними крилами / все одно залишає твої питання без відповіді”).

Через його слово осмислює себе українська верства “покоління Х”: “така наша гра... / розцяцьковані ровери, подрані джинси / і вічні пошуки адреналіну /.../ така наша гра... / слухай цю недоладну музику / читай ці недописані тексти / питай у провінційних поетів / як рятуватись од себе”. Стилістичні “вибрики” молодого автора — цікаві й доцільні. От тільки шкода, що ця раритетна збілочка (який там тираж?) поширюється лише у вузькому колі найближчих... А вона має що сказати усім віковим категоріям читачів.

В.Л.

Історія вбивць — як остання межа неприбулих
Безумств і безумців, і спраглих зачаття жінок,

Бо виміри рани інакші, ніж виміри кулі,
А куля під осінь суха, як кленовий листок.

(Маріанна Кіяновська)

Минає світ у просвіті вікна
З якого видно тільки псів і ноги.
Четвертий день я тиха і сумна.
Четвертий день суцільні монологи.

І чайник закипає. І вода
Як гейзер у незвіданій долині.
Здається, має статися біда.
І лиш волошки незворушно сині.

(Мар’яна Савка)

Ці строфи — з оригінального “дуплетного” видання віршів двох львів’янок — **Мар’яни Савки і Маріанни Кіяновської “Кохання і війна” (Л.: Вид-во Старого Лева, 2002. — 60 с. Худ. оформл. Іздрика. Автор світлин — Роман Ратушний)**. Вірші “писані поетами, котрі і сприймають ... стерте кіно як життя, а життя — як кіно. Вже потому вибудовується внутрішній простір книги, який складається з безлічі впізнаваних сюжетів, за чією впізнаваністю насправді ховається їхня універсальність” (з передмови С.Жадана). Зовсім різні — й через те “взаємодоповнюючі” — авторки перегукуються поетичними рядками про одвічні, хвилюючі людство, теми: Любов. Війна. Мар’яна Савка з очима, розчухнутими в світ, з точним баченням найзвичайніших реалій буття, які одразу стають вагомими маркерами сьогодення: “І відкриває рота роти — / пісня із обертонів. / І прогинаються кляті мости, / наче хвости пітонів. / Пісня про те, що зими через дві, / як доживу, звичайно, / не зогнию в земляному рові / і не застрелюсь з одчаю, — / люба, побачу тебе”.

Маріанна Кіяновська (зверніть увагу на нюанси звучання однакового імені поеток) — філософічно-меланхолійна, химерна, ностальгійна, схильна до віддалених — й саме тому так вражаючих глибинних асоціацій: “Чи той Коран так само як кора? / Чи та кора так само наче рана? / Іду до тебе, наче хтось пра-пра: / Душа — тонка, земля — обітованна”; “Віттар, як наперсток: загубиш — і біль розіпне”; “Самотня собі, я для тебе і батько, і мати, / Осіння бджола і холодний від поту туман...”; “Нас червоточив час, тож крок у крок / Ми йдемо разом до початку світу”. А ось яка своєрідна інтерпретація біблійного мотиву творення Сви з Адамового ребра: “Загусну в ребро, щоб усе-таки... Змилуйся, Боже, / Душа — то неволя і смуток. А решта — війна”.

Творчу й жіночу неповторну сутність кожної з авторок, їхнє єднання-відштовхування відбивають світліни, становлячи, разом із старовинними львівськими вуличками, дивовижну гармонію тіла й каменю і розкриваючи джерельний підтекст поетичних рядків збірки.

В.Л.